

СЛУЖБЕНИ ВОЈНИ ЛИСТ

БРОЈ 9

Београд, 11. мај 2016.

ГОДИНА СХХХV

Цена овог броја је 200 динара
Годишња претплата је 7.298 динара

94.

Члан 3.

На основу члана 170. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09, 101/10 – др. закон, 10/15 и 88/15 – УС), председник Републике доноси

П Р А В И Л О О ВОЈНОЈ ДИСЦИПЛИНИ

И. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилом ближе се уређују дисциплинска одговорност, дисциплински поступак, извршење дисциплинских санкција и трошкови настали током вођења дисциплинских поступака пред војним дисциплинским судовима, месна надлежност, организација, састав и рад војних дисциплинских судова и војних дисциплинских тужилаца.

Члан 2.

Војна дисциплина је тачно, потпуно и правовремено извршавање војних дужности и других дужности у Војсци Србије, сагласно закону, правилима службе и другим прописима и наређењима надлежних старешина, поштовање у војној служби и ван службе реда и правила понашања утврђених законом и другим прописима и поштовање моралних норми друштва.

Циљ војне дисциплине је јачање унутрашње чврстине, реда и морала у Војсци Србије, као и заштита угледа припадника Војске Србије.

Војна дисциплина заснива се на свести сваког припадника Војске Србије о неопходности извршења војних и других дужности, ради јачања оперативне и функционалне способности Војске Србије.

Ради учвршћивања војне дисциплине и развијања свести о њеној неопходности у командама, јединицама односно установама Војске Србије (у даљем тексту: команде, јединице односно установе), надлежне старешине предузимају и спроводе васпитне и друге мере за спречавање повреда војне дисциплине и редовно разматрају стање војне дисциплине, дисциплинске повреде и начин расправљања дисциплинске одговорности.

Повреде војне дисциплине представљају повреде дужности које припадник Војске Србије почини у вршењу службе, као и свако поступање припадника Војске Србије ван службе које је противно прописима, Кодексу части припадника Војске Србије и добрим обичајима, а којима се наноси штета угледу припадника Војске Србије.

Повреде војне дисциплине могу бити лакше и теже.

Лакше повреде војне дисциплине су дисциплинске грешке.

Теже повреде војне дисциплине су дисциплински преступи.

Дисциплинске грешке представљају повреде војне дисциплине прописане одредбама члана 148. Закона о Војсци Србије (у даљем тексту: Закон), као и повреде војне дисциплине које почине војници на служењу војног рока, док су дисциплински преступи повреде војне дисциплине прописане одредбама члана 149. Закона.

Члан 4.

Дисциплинске грешке и дисциплински преступи лица из члана 154. став 2. Закона расправљају се према одредбама Закона, Закона о општем управном поступку и одредбама овог правила.

Дисциплински преступи професионалних припадника Војске Србије расправљају се према одредбама Закона, Законика о кривичном поступку и одредбама овог правила.

Члан 5.

Старешине на служби у Војсци Србије које су овлашћене за расправљање дисциплинске одговорности војних лица, војних службеника и војних намештеника, у границама својих надлежности, изричу дисциплинске мере за дисциплинске грешке прописане Законом, као и дисциплинске казне из члана 154. став 2. Закона за дисциплинске преступе прописане Законом.

У Министарству одбране за расправљање лакших повреда војне дисциплине и изрицање дисциплинских мера професионалним војним лицима, војним службеницима и војним намештеницима упућеним на рад у Министарство одбране, овлашћена су лица на дужности начелника управе, помоћника министра одбране, секретара Министарства одбране, државних секретара и министра одбране.

За расправљање лакших повреда војне дисциплине и изрицање дисциплинских мера овлашћене су и старешине на формацијским дужностима у војним јединицама и војним установама које су организационо и функционално везане за Министарство одбране. За расправљање лакших повреда војне дисциплине и изрицање дисциплинских мера у овим војним јединицама и војним установама овлашћене су старешине на дужностима које су равне формацијским дужностима старшина у Војсци Србије.

Старешине из ст. 2. и 3. овог члана надлежне су и за изрицање дисциплинских казни из става 1. овог члана, у складу са својим положајем и овлашћењима прописаним овим правилом.

Дисциплинске мере прописане чланом 155. Закона имају право да изричу старешине на служби у војним високошколским установама.

Одговорност за дисциплинске преступе професионалних припадника Војске Србије упућених на рад у Министарство одбране, друге државне органе и правна лица расправљају надлежни војни дисциплински судови према прописима из члана 4. став 2. овог правила.

Члан 6.

Дисциплинска одговорност ученика војних школа који се школују за војне дужности не расправља се према одредбама овог правила већ према прописима којима се уређује војно школство.

II. НАДЛЕЖНОСТ И ПОСТУПАК ЗА РАСПРАВЉАЊЕ ОДГОВОРНОСТИ ЗА ДИСЦИПЛИНСКЕ ГРЕШКЕ

1. Надлежност за расправљање одговорности и изрицање дисциплинских мера

Члан 7.

Претпостављене старешине у Војсци Србије расправљају дисциплинску одговорност својих потчињених и изричу дисциплинске мере за које су овлашћене овим правилом.

Члан 8.

Дисциплинске мере опомена и укор војницима на служењу војног рока, лицима у резервном саставу и лицима на другом стручном оспособљавању за официре и подофицире имају право да изричу претпостављене старешине на положају командира вода или вишем положају.

Дисциплинску меру забрана изласка из касарне или другог војног објекта у трајању до 15 дана, као и дисциплинску меру забрана удаљења из посебних просторија у војном објекту до 15 дана војнику на служењу војног рока могу да изричу претпостављене старешине на положају командира чете или вишем положају, и то:

- 1) командир чете – до два дана;
- 2) командант батаљона – до седам дана;
- 3) командант бригаде – до 15 дана.

Дисциплинску меру прекоредна служба у трајању до три смене војницима на служењу војног рока, лицима у резервном саставу и лицима на другом стручном оспособљавању за официре и подофицире имају право да изричу претпостављене старешине на положају командира чете или вишем положају.

Дисциплинску меру опомена професионалном војном лицу, војном службенику и војном намештенику имају право да изричу претпостављене старешине на положају командира чете или вишем положају.

Професионалном војном лицу и војном службенику и војном намештенику дисциплинску меру смањење плате за месец у којем се дисциплинска мера изриче од 5% до 10% имају право да изричу претпостављене старешине на положају команданта батаљона или равном положају, а од 5% до 20% – претпостављене старешине на положају команданта бригаде, њему равном или вишем положају.

Овлашћења из овог члана имају и претпостављене старешине у Министарству одбране, као и старешине на положајима равним положајима старшинама из ст. 1–5. овог члана у војним јединицама и војним установама које су организационо и функционално везане за Министарство одбране.

Члан 9.

Претпостављене старешине које су на положајима равним формацијским дужностима из члана 8. овог правила у изрицању дисциплинских мера потчињенима, имају ова права:

- 1) потпоручник – право командира вода;
- 2) поручник и капетан – право командира чете;
- 3) мајор и потпуковник – право команданта батаљона.

Права старешина из става 1. овог члана имају и све претпостављене старешине на формацијским дужностима пуковника и вишим дужностима.

Члан 10.

За расправљање одговорности за дисциплинску грешку учињену у ранијој команди, јединици односно установи надлежан је старешина команде, јединице односно установе у којој је лице о чијој се одговорности расправља било на служби.

Старешина који је према одредби става 1. овог члана изрекао дисциплинску меру о томе обавештава старешину раније команде, јединице односно установе у којој је лице коме је изречена дисциплинска мера било на служби.

Члан 11.

Дисциплинске мере из члана 155. став 1. тач. 1)–4а) Закона кадету војне високошколске установе имају право да изричу старешине на служби у војним високошколским установама на положају равном или вишем од положаја старешине из члана 9. став 1. тачка 3) овог правила.

Дисциплинску меру искључење из војне високошколске установе изриче ректор Универзитета одбране.

Члан 12.

Изузетно од чл. 7. и 8. овог правила, дисциплинске мере лицима која нису у организационом саставу њихових команди, јединица односно установа, осим лицима из члана 13. став 2. овог правила, имају право да изричу:

1) командант касарне (логора и војног аеродрома) због повреде унутрашњег реда и дисциплине – свим лицима у касарни, а због дисциплинских повреда које учине за време вршења те службе – лицима која врше унутрашњу службу у касарни;

2) старешина војноздравствене установе (болнице и стационара) због повреде унутрашњег реда и дисциплине – свим лицима на лечењу у тој установи;

3) командант војног транспорта, полигона и војног аутомобилског пута због повреда прописаног реда и мера безбедности у зони његове одговорности – свим лицима, а због дисциплинских повреда које учине у вршењу службе на коју их он одређује – лицима која врше стражарску и патролну или другу сличну службу;

4) старији национални представник у мултинационалној операцији – свим лицима која су привремено упућена у мултинационалну операцију.

Старешине из става 1. овог члана изричу дисциплинске мере у оквиру надлежности из члана 9. овог правила.

Члан 13.

Старешине из члана 12. став 1. овог правила изричу дисциплинске мере лицима која им нису потчињена, само ако је то неопходно за одржавање реда и дисциплине, а у осталим случајевима предмет уступају на расправљање непосредно претпостављеним старешинама тих лица.

Ако дисциплинску грешку учини војно лице које има виши чин или положај од старешине из члана 12. став 1. овог правила, предмет се уступа на расправљање претпостављеном старешини тог лица.

Члан 14.

Дисциплинску грешку учињену према личности претпостављеног расправља непосредно претпостављени старешина лица према коме је дисциплинска грешка учињена.

Дисциплинску грешку коју потчињени учини према претпостављеном на рапорту, службеном разговору или у писменом поднеску расправља њихов заједнички претпостављени старешина.

Члан 15.

Војни службеници могу изрицати дисциплинске мере из члана 8. ст. 3. и 4. овог правила војним службеницима и војним намештеницима у Војсци Србије која су им у служби потчињена, а ако су на положају старешине из члана 9. став 1. тачка 3) овог правила и вишем положају – и војним лицима.

Члан 16.

Вршиоци дужности и заступници за време вршења дужности односно заступања имају право да изричу дисциплинске мере као и старешине чије дужности врше односно заступају.

2. Првостепени поступак

Члан 17.

Претпостављени старешина, чим сазна за дисциплинску грешку свог потчињеног, у обавези је да покрене поступак и расправи је најкасније у року од осам дана.

Ако је поред изјаве односно саслушања учиниоца за утврђивање дисциплинске грешке и расправљање одговорности потребно прикупити и друге доказе, рок из става 1. овог члана рачуна се од дана прибављања потребних доказа.

Члан 18.

У дисциплинском поступку због дисциплинске грешке, млађи по чину и положају не може водити поступак против старијег, нити му изрицати дисциплинске мере.

Члан 19.

Старешине на положају нижем од положаја командира чете у обавези су да о изреченој дисциплинској мери одмах извести свог претпостављеног старешину.

Члан 20.

При позивању на дисциплинску одговорност, изрицању дисциплинске мере и њеном извршењу, претпостављени старешина мора водити рачуна о достојанству и части потчињеног.

Члан 21.

Дисциплинска мера може се изрећи пошто се учинилац саслуша и прибаве други докази за утврђивање дисциплинске повреде и одговорности учиниоца.

Учинилац дисциплинске повреде саслушава се писмено (у записник или писменом изјавом).

Члан 22.

Ако претпостављени старешина сматра да за учињену дисциплинску грешку треба изрећи дисциплинску меру за чије изрицање није овлашћен, у обавези је да предмет са потребним подацима достави свом претпостављеном старешини на расправљање, најкасније у року од два дана од дана пријема предмета.

На начин из става 1. овог члана поступа се и када је учинилац у међувремену премештен у другу команду, јединицу односно установу.

Члан 23.

Ако претпостављени старешина надлежан за расправљање дисциплинске одговорности сматра да је учињен дисциплински преступ, у обавези је да поступи према прописима о расправљању одговорности за дисциплинске преступе ако сматра да је дисциплинском повредом учињено и кривично дело, предмет редовним путем доставља надлежном јавном тужиоцу, а ако сматра да то захтевају посебни интереси војне службе предузима мере да се таква повреда војне дисциплине расправи и у дисциплинском поступку.

Ако је учињена повреда војне дисциплине која по својој природи има обележја кривичног дела против Војске Србије које се према одредбама Кривичног законика може расправити у дисциплинском по-

ступку, претпостављени старешина је у обавези да поступи према прописима о расправљању одговорности за дисциплинске преступе.

Члан 24.

Дисциплинска мера се изриче наредбом.

Наредба о дисциплинској мери садржи:

- 1) број и датум;
- 2) име и презиме учиниоца дисциплинске грешке, његов чин и положај и назив команде, јединице односно установе у којој је на служби;
- 3) раније дисциплинске мере – ако нису брисане;
- 4) опис учињене дисциплинске грешке (датум, место извршења и кратак опис чињеница), са тачним назначењем одредбе Закона којом је дисциплинска грешка прописана;
- 5) доказе о учињеној дисциплинској грешци;
- 6) одбрану учиниоца дисциплинске грешке и оцену њене основаности;
- 7) одредбе прописа на основу којих се изриче дисциплинска мера;
- 8) врсту и висину дисциплинске мере;
- 9) чињенице и околности које су узете у обзир при одмеравању дисциплинске мере;
- 10) поуку о праву на жалбу;
- 11) потпис старешине који је дисциплинску меру изрекао.

Примерак наредбе о дисциплинској мери уручује се лицу коме је дисциплинска мера изречена уз његов потпис на доставници.

Евиденција дисциплинских мера изречених за дисциплинске грешке води се према посебним прописима.

Члан 25.

О изрицању дисциплинске мере неком лицу, старешина из члана 13. овог правила извештава његовог претпостављеног старешину на положају команданта батаљона, истом или вишем положају. Старешина који је примио извештај о изреченој дисциплинској мери обезбеђује да се о томе обавести непосредно претпостављени старешина лицу коме је изречена дисциплинска мера.

3. Поступак по жалби и поништавање дисциплинске мере

Члан 26.

Против наредбе о изрицању дисциплинске мере дозвољена је жалба у року од 15 дана од дана уручивања наредбе лицу коме је дисциплинска мера изречена.

Жалба се подноси писменим путем претпостављеном старешини преко старешине који је дисциплинску меру изрекао.

Члан 27.

Жалба са подацима на основу којих је дисциплинска мера изречена и свим списима предмета редовним путем одмах се доставља старешини надлежном за одлучивање.

Старешина надлежан за одлучивање у обавези је да о поднетој жалби одлучи у року од осам дана од дана пријема жалбе односно од дана прибављања нових података потребних за доношење одлуке и да о томе донесе решење.

Члан 28.

Сваки виши претпостављени старешина, било да решава по жалби или поступа по службеној дужности, у обавези је да дисциплинску меру коју је изрекао његов потчињени поништи у случају:

1) да лице коме је изречена дисциплинска мера није учинило дисциплинску грешку;

2) да је дисциплинска грешка учињена под околностима које искључују одговорност учиниоца или потребу изрицања дисциплинске мере;

3) да је наступила застарелост за покретање или вођење дисциплинског поступка;

4) да повреда војне дисциплине због које је изречена дисциплинска мера представља кривично дело, а претпостављени старешина утврди да интереси службе и дисциплине не изискују да учинилац одговара и за дисциплинску грешку;

5) да је дисциплинску меру изрекао ненадлежни старешина или је претпостављени старешина прекорачио овлашћења за изрицање дисциплинске мере, ако учинилац није саслушан, ако је учињена друга битна повреда поступка или ако је чињенично стање непотпуно или погрешно утврђено.

Приликом поништавања дисциплинске мере због разлога наведених у ставу 1. тач. 1)–4) овог члана, виши претпостављени старешина сам расправља учињену дисциплинску грешку.

Приликом поништавања дисциплинске мере због разлога наведених у ставу 1. тачка 5) овог члана, виши претпостављени старешина, према околностима случаја, може вратити предмет на поновни поступак или сам расправити учињену повреду војне дисциплине након отклањања недостатака због којих је дисциплинска мера поништена.

Члан 29.

Против наредбе о изрицању дисциплинске мере забрана удаљења из посебних просторија у војном објекту до 15 дана, војник на служењу војног рока може изјавити жалбу месно надлежном војном дисциплинском суду у року од 15 дана од дана пријема наредбе.

Жалба се подноси у два истоветна примерка претпостављеном старешини који је наредбу донео који је у обавези да на примерку жалбе који остаје у списима и на примерку који задржава подносилац жалбе службено евидентира дан и час пријема.

Жалба, наредба о дисциплинској мери забрана удаљења из посебних просторија у војном објекту до 15 дана и остали списи редовним путем и без одлагања достављају се месно надлежном војном дисциплинском суду.

Месно надлежан војни дисциплински суд одлуку о жалби на наредбу о изрицању дисциплинске мере из става 1. овог члана доноси и писмено израђује по хитном поступку, а најкасније у року од 24 часа од часа пријема жалбе.

4. Извршење дисциплинских мера

Члан 30.

Дисциплинска мера, осим дисциплинске мере забрана удаљења из посебних просторија у војном објекту до 15 дана, саопштава се лицу коме је изречена након протекла рока за жалбу, уколико жалба није поднета односно након доношења решења вишег претпостављеног старешине којим се одбија жалба лица коме је дисциплинска мера изречена или након доношења мериторне одлуке вишег претпостављеног старешине у смислу члана 27. став 2. овог правила.

Дисциплинска мера забрана удаљења из посебних просторија у војном објекту до 15 дана може се саопштити војнику на служењу војног рока пред стројем војника на служењу војног рока у команди, јединици односно установи којој он припада.

Старешина који је дисциплинску меру изрекао може одредити, ако налази да ће то васпитно деловати, да се дисциплинска мера саопшти у команди, јединици односно установи којој припада лице коме је изречена дисциплинска мера, и то:

1) дисциплинска мера изречена војнику на служењу војног рока – пред стројем војника;

2) дисциплинска мера изречена лицу у резервном саставу – пред саставом команде, јединице односно установе у којој лице у резервном саставу врши војну дужност истог или вишег чина од лица коме је дисциплинска мера изречена;

3) дисциплинска мера изречена лицу на другом стручном оспособљавању за официре и подофицире – пред саставом војне установе у којој је лице на стручном или другом оспособљавању за официре и подофицире истог или вишег чина или положаја од лица коме је дисциплинска мера изречена;

4) дисциплинска мера изречена официру односно подофициру – на састанку официра односно подофицира истог или вишег чина и положаја од чина лица коме је изречена дисциплинска мера;

5) дисциплинска мера изречена војном службенику односно војном намештенику – на састанку у команди, јединици односно установи којем могу присуствовати лица истог или вишег положаја од положаја војног службеника односно војног намештеника коме је дисциплинска мера изречена.

Члан 31.

Извршењу дисциплинске мере приступа се одмах, а најкасније у року од десет дана од дана саопштавања, ако дисциплинска мера није извршена самим саопштењем.

Члан 32.

О извршењу дисциплинске мере изречене неком лицу стара се његов претпостављени на положају командира чете или вишем положају.

О извршењу дисциплинске мере забрана удаљења из посебних просторија у војном објекту до 15 дана стара се старешина који је меру изрекао односно старешина кога он одреди.

Изузетно од става 2. овог члана, ако лице коме је изречена дисциплинска мера није из гарнизона у којем му је дисциплинска мера изречена, о извршењу те мере стара се претпостављени старешина из става 1. овог члана.

Члан 33.

Дисциплинске мере опомена и укор извршавају се саопштењем лицу коме су изречене.

Дисциплинска мера забрана изласка из касарне или другог војног објекта у трајању до 15 дана тече од дана правноснажности одлуке којом је изречена, а дисциплинска мера забрана удаљења из посебних просторија у војном објекту до 15 дана тече од дана отпуштања лица у те просторије.

Дисциплинска мера прекоредна служба у трајању до три смене извршава се на основу заповести старешине на положају командира чете, равном или вишем положају.

Дисциплинска мера смањење плате за месец у којем се дисциплинска мера изриче од 5% до 20% извршава се на примањима која припадају дисциплински санкционисаном професионалном војном лицу по основу плате према чину и положају односно војном службенику и војном намештенику по основу плате према утврђеном броју бодова за месец у којем се дисциплинска мера изриче.

5. Смањење, ублажење или опрштај дисциплинских мера

Члан 34.

По молбама или по предлогу за смањење, ублажење или опрштај дисциплинских мера из члана 152. став 1, члана 153. став 1, члана 154. став 1. и члана 155. став 1. тач. 1)–4) Закона, одлуку доноси старешина који је дисциплинску меру изрекао, као и сваки виши претпостављени старешина.

Члан 35.

Молба за смањење, ублажење или опрштај дисциплинске мере изјављује се писменим путем непосредно претпостављеном старешини.

Члан 36.

Ако претпостављени старешина није овлашћен да решава по молби у обавези је да примљену молбу са својим мишљењем редовним путем одмах достави надлежном старешини.

Члан 37.

Сваки претпостављени старешина лицу коме је изречена дисциплинска мера може предложити старешини надлежном за смањење, ублажење или опрштај дисциплинске мере да дисциплинску меру смањи, ублажи или опрости. Предлог за смањење, ублажење или опрштај дисциплинске мере доставља се надлежном старешини редовним путем.

Члан 38.

Одлука о смањењу, ублажењу или опрштају дисциплинске мере доноси се у истој форми и објављује на исти начин на који је дисциплинска мера била изречена.

Члан 39.

На предлог надлежног лица из члана 168. Закона, председник Републике може смањити, ублажити или опростити сваку дисциплинску санкцију.

6. Брисање дисциплинских мера**Члан 43.****Члан 40.**

Лицу коме је изречена дисциплинска мера, осим дисциплинске мере из члана 155. став 1. тачка 5) Закона, а које у року од годину дана од дана извршене или застарелости извршења дисциплинске мере не учини никакву дисциплинску повреду или теже дело, као и лицу коме је дисциплинска мера опрштена, дисциплинска мера брише се из евиденције и сматра се да им није изречена.

Дисциплинске мере по службеној дужности бришу старешине код којих се води основна евиденција о изреченим дисциплинским мерама, након што утврде да су за то испуњени услови предвиђени одредбом става 1. овог члана.

Члан 41.

Дисциплинска мера се из евиденције брише наредбом. Примерак наредбе о брисању дисциплинске мере изречене професионалном војном лицу, војном службенику или војном намештенику доставља се редовним путем свим командама, јединицама односно установама код којих се чува њихов досије персоналних података.

III. НАДЛЕЖНОСТ И ПОСТУПАК ЗА РАСПРАВЉАЊЕ ОДГОВОРНОСТИ ЗА ДИСЦИПЛИНСКЕ ПРЕСТУПЕ**1. Организација и надлежност војних дисциплинских судова****Члан 42.**

Војни дисциплински судови суде за дисциплинске преступе које учине војна лица, војни службеници и војни намештеници.

Војни дисциплински судови су у вршењу судске функције независни и самостални.

Војни дисциплински судови прате и проучавају питања од интереса за уједначавање судске праксе и за јединствено примењивање закона, као и друга питања од интереса за остваривање судске функције.

Војни дисциплински судови првог степена о свом раду редовно обавештавају Виши војни дисциплински суд.

Виши војни дисциплински суд о свом раду и раду првостепених војних дисциплинских судова, преко Секретаријата Министарства одбране, обавештава министра одбране и начелника Генералштаба Војске Србије.

За суђење због дисциплинских преступа припадницима Војске Србије надлежни су у првом степену војни дисциплински судови који се образују у Војсци Србије са седиштем у Београду, Нишу и Новом Саду.

Месна надлежност војних дисциплинских судова одређује се према гарнизонима у којима се налазе команде, јединице односно установе у којима су лица против којих се води дисциплински поступак због дисциплинског преступа на служби, и то:

1) Војни дисциплински суд Београд – за гарнизоне: Београд, Ваљево, Крагујевац, Горњи Милановац, Пожаревац и Шабац;

2) Војни дисциплински суд Ниш – за гарнизоне: Ниш, Лесковац, Зајечар, Крушевац, Врање, Краљево, Рашка, Прокупље и Бујановац;

3) Војни дисциплински суд Нови Сад – за гарнизоне: Нови Сад, Панчево, Сомбор, Сремска Митровица и Бачка Топола.

За суђење због дисциплинских преступа професионалним војним лицима распоређеним ван Војске Србије, месна надлежност војних дисциплинских судова одређује се према седишту државног органа или правног лица у које је професионално војно лице упућено на службу односно на рад.

Војни дисциплински судови из става 1. овог члана доносе одлуке о жалбама војника на служењу војног рока изјављеним против наредби о изрицању дисциплинске мере забрана удаљења из посебних просторија у војном објекту до 15 дана.

Члан 44.

Првостепени војни дисциплински судови из члана 43. став 1. овог правила надлежни су за суђење дисциплинских преступа извршених за време службе у командама, јединицама односно установама и по премештају учиниоца дисциплинског преступа, ако је пре његовог премештаја поднет оптужни предлог.

Ако је по извршењу дисциплинског преступа пре подизања оптужног предлога учинилац дисциплинског преступа премештен у другу команду, јединицу односно установу, а за вођење поступка месно је надлежан војни дисциплински суд, према седишту команде, јединице односно установе и коју је лице против кога се води дисциплински поступак премештено.

Када су саизвршиоци односно други саучесници у дисциплинском преступу на служби у командама, јединицама односно установама за које су у погледу суђења месно надлежни различити војни дисциплински судови, Виши војни дисциплински суд одређује који ће од тих судова судити свим тим лицима.

Члан 45.

Виши војни дисциплински суд образује се при Министарству одбране.

Виши војни дисциплински суд при Министарству одбране (у даљем тексту: Виши војни дисциплински суд) надлежан је да:

1) одлучује о жалбама против одлуке првостепених војних дисциплинских судова и о захтеву за ванредно ублажавање казне;

2) решава сукобе надлежности између првостепених војних дисциплинских судова;

3) одлучује о надлежности судова у случају из члана 44. став 3. овог правила;

4) доноси друге одлуке у складу са Законом о кривичном поступку.

Члан 46.

Стални састав војних дисциплинских судова чине председници, секретари и записничари.

Члан 47.

Првостепени војни дисциплински судови суде у већу од три члана.

Раду већа из става 1. овог члана председава председник првостепеног војног дисциплинског суда који руководи главним претресом, а у одсутности председника првостепеног суда председник Вишег војног дисциплинског суда за председавање већем и руковођење радом већа може одредити председника другог првостепеног војног дисциплинског суда.

Други члан већа – судија поротник у првостепеном дисциплинском поступку мора бити официр.

Трећи члан већа – судија поротник у првостепеном дисциплинском поступку, зависно од тога коме се суди, мора бити: официр – када се суди официру, подофицир – када се суди подофициру, професионалном војнику или војнику, војни службеник – када се суди војном службенику, а војни намештеник – када се суди војном намештенику.

Ако се истовремено суди различитим категоријама лица из става 4. овог члана, веће се одређује као да се суди официру. Ако ниједно од лица којима се суди није официр, трећи члан већа се одређује према било ком од лица којима се суди.

Други члан већа – судија поротник мора бити истог или вишег чина од чина лица о чијем се дисциплинском преступу расправља.

Секретар већа је секретар првостепеног војног дисциплинског суда.

Члан 48.

Виши војни дисциплински суд одлуке доноси на седницама већа или након одржаног претреса.

Раду већа из става 1. овог члана председава и седницама већа руководи председник Вишег војног дисциплинског суда, а у његовој одсутности најстарији судија поротник председава већем и руководи радом већа Вишег војног дисциплинског суда.

Судије поротници Вишег војног дисциплинског суда морају бити официри правне службе са положеним правосудним испитом.

Члан 49.

Секретар војног дисциплинског суда је стручни сарадник суда по питањима примене свих прописа у вези са радом суда. Секретар мора бити официр правне службе са положеним правосудним испитом.

Секретар војног дисциплинског суда стара се о административним пословима у суду, вођењу уписника и именика дисциплинских предмета и руковању предметима.

Када је дисциплински предмет достављен војном дисциплинском суду, секретар га проучава, упознаје са њим председника војног дисциплинског суда и поступа по његовој одлуци. Када се закаже главни претрес односно седница већа, секретар обавља све потребне радње за припрему главног претреса односно седнице већа.

Секретар првостепеног војног дисциплинског суда као стручни сарадник председника већа и већа по питањима поступка и другим питањима везаним за примену прописа присуствује главном претресу и већању, али приликом доношења одлуке не гласа. По наређењу односно одобрењу председника војног дисциплинског суда, секретар првостепеног суда може да обавља и друге радње у руковођењу главним претресом, осим доношења одлука.

Секретар Вишег војног дисциплинског суда, након отварања седнице већа, извештава веће Вишег војног дисциплинског суда о садржају предмета и о поднетим правним лековима и другим актима странака у поступку или првостепених војних дисциплинских судова. Пре већања и гласања, секретар Вишег војног дисциплинског суда даје већу предлог у погледу начина одлучивања у конкретном предмету, али не учествује у већању и гласању.

Секретар војног дисциплинског суда писмено израђује све одлуке суда по налогу председника суда и стара се о: достављању писмених одлука; роковима; достављању предмета на одлуку по жалби, по ванредним правним лековима или по предлозима односно молбама за смањење, ублажење или опроштај дисциплинске казне; доношењу акта за извршење казне и

достављању странкама и надлежним органима правноснажних одлука суда по којима је донет акт за извршење казне.

Секретар војног дисциплиноског суда даје правне савете и обавештења странкама које се обрате суду, прима писмене поднеске и допушта разгледање списка. Секретар води потребну евиденцију за састављање извештаја, табеларних прегледа и статистичких података и саставља њихове нацрте.

У одсутности секретара првостепеног војног дисциплиноског суда, председник Вишег војног дисциплиноског суда за обављање послова секретара већа може изузетно одредити секретара другог првостепеног војног дисциплиноског суда.

У одсутности секретара Вишег војног дисциплиноског суда за обављање послова секретара већа, председник Вишег војног дисциплиноског суда може одредити једног од официра правне службе са листе судија поротника Вишег војног дисциплиноског суда.

Члан 50.

Војни дисциплиноски судови прикупљају и сређују податке и запажања о негативним појавама на које наилазе у свом раду и достављају их надлежним органима у чијој је надлежности разматрање таквих појава и предузимање мера за њихово сузбијање и отклањање ради јачања законитости.

Члан 51.

Одговорност професионалних припадника Војске Србије за теже повреде војне дисциплине за време ратног стања расправља се по хитном поступку.

На организацију и надлежност војних дисциплиноских судовова за време ратног стања непосредно се примењују одредбе чл. 42–50. овог правила.

2. Војни дисциплиноски тужиоци

Члан 52.

Војни дисциплиноски тужилац је самосталан орган који гони учиниоце дисциплиноских преступа који су у надлежности војних дисциплиноских судовова и подноси редовна и ванредна правна средства када је то прописано овим правилом или другим законом.

Члан 53.

Пред првостепеним војним дисциплиноским судовима оптужне предлоге подносе и оптужбу заступају војни дисциплиноски тужиоци, а пред Вишим војним дисциплиноским судом оптужбу заступа Виши војни

дисциплиноски тужилац при Министарству одбране (у даљем тексту: Виши војни дисциплиноски тужилац). Војни дисциплиноски тужиоци предузимају радње прописане овим правилом и Закоником о кривичном поступку самостално или преко својих заменика.

Члан 54.

Војни дисциплиноски тужиоци и Виши војни дисциплиноски тужилац професионално обављају дужност, а поставља их министар одбране.

На предлог војних дисциплиноских тужилаца, министар одбране именује потребан број њихових заменика на период од две године.

Војни дисциплиноски тужиоци и њихови заменици морају бити официри правне службе са положеним правосудним испитом.

Члан 55.

Војни дисциплиноски тужиоци првог степена о свом раду обавештавају Вишег војног дисциплиноског тужиоца.

Виши војни дисциплиноски тужилац, на захтев или по сопственој иницијативи, преко Секретаријата Министарства одбране, о свом раду и раду војних дисциплиноских тужилаца првог степена обавештава министра одбране и начелника Генералштаба Војске Србије.

Виши војни дисциплиноски тужилац о стању војне дисциплине и о појединим случајевима у којима поступају војни дисциплиноски тужиоци обавештава састав Војске Србије, Министарство одбране, а по потреби и јавност.

Члан 56.

Војни дисциплиноски тужилац, осим у случајевима у којима не донесе одлуку из члана 62. став 4. овог правила или у случају да се не сагласи са предлогом надлежног старешине да се дисциплиноски извиђај обустави, може по завршетку извиђајног поступка, а пре подношења оптужног предлога затражити допуну извиђајног поступка од команде, јединице односно установе у којој је дисциплиноски извиђај вођен, ради разјашњења одређених околности које су од значаја за подношење оптужног предлога. Команде, јединице односно установе у обавези су да поступе по захтеву војног дисциплиноског тужиоца за допуну предмета.

Војни дисциплиноски тужилац може одбацити предлог надлежног старешине за подношење оптужног акта због дисциплиноског преступа, ако утврди да поступање лица против кога је покренут дисциплиноски извиђај не представља дисциплиноски преступ, ако по-

стоје околности које искључују дисциплинско гоњење, ако је наступила застарелост дисциплинског гоњења или ако оцени да не постоји основана сумња да је дисциплински преступ учињен.

Уколико не поступи на начин из ст. 1. и 2. овог члана, војни дисциплински тужилац подноси оптужни предлог првостепеном војном дисциплинском суду. Један примерак оптужног предлога војни дисциплински тужилац доставља команди, јединици односно установи код које се лице против кога је оптужни предлог поднет води у основној евиденцији.

Војни дисциплински тужилац заступа оптужбу пред првостепеним војним дисциплинским судом. Војни дисциплински тужилац против окривљеног може проширити оптужни предлог за преступе које учини на главном претресу или који се открију од подношења оптужног предлога до завршетка главног претреса.

Када у току главног претреса утврди да изведени докази указују да се изменило чињенично стање изнесено у оптужном предлогу, војни дисциплински тужилац може изменити оптужни предлог или одустати од гоњења.

Војни дисциплински тужилац је овлашћен да изјављује жалбе против одлука првостепених војних дисциплинских судова и да предузима друге радње одређене Законом о кривичном поступку.

Члан 57.

Виши војни дисциплински тужилац заступа оптужбу пред Вишим војним дисциплинским судом.

Члан 58.

У заступању оптужбе пред Вишим војним дисциплинским судом, Виши војни дисциплински тужилац је овлашћен да:

1) након разматрања списка дисциплинског предмета даје своје мишљење и писмени предлог Вишем војном дисциплинском суду;

2) присуствује седницама већа Вишег војног дисциплинског суда;

3) одустане од оптужбе до окончања седнице већа Вишег војног дисциплинског суда, као и да одустане од жалбе или ванредног правног лека који је поднео војни дисциплински тужилац при првостепеном војном дисциплинском суду.

Уз овлашћења из става 1. овог члана, Виши војни дисциплински тужилац:

1) даје обавезујуће смернице за рад војних дисциплинских тужилаца при првостепеним војним дисциплинским судовима;

2) решава сукоб надлежности између војних дисциплинских тужилаца при првостепеним војним дисциплинским судовима;

3) врши контролу рада војних дисциплинских тужилаца при првостепеним војним дисциплинским судовима;

4) одлучује о захтеву за изузеће војног дисциплинског тужиоца.

О захтеву за изузеће Вишег војног дисциплинског тужиоца одлучује министар одбране.

Члан 59.

Сва овлашћења и дужности војних дисциплинских тужилаца имају њихови заменици у дисциплинским предметима по којима поступају.

Члан 60.

На организацију и надлежност војних дисциплинских тужилаца за време ратног стања непосредно се примењују одредбе чл. 52–59. овог правила.

3. Надлежност и поступак за покретање дисциплинског извиђаја

Члан 61.

Претпостављени старешина на положају командира чете, равном или вишем положају, чим сазна за дисциплински преступ свог потчињеног, у обавези је да предузме потребне мере ради прибављања доказа и прикупљања података који су значајни за утврђивање чињеничног стања.

Старешина из става 1. овог члана о дисциплинском поступку и предузетим мерама одмах подноси извештај вишем претпостављеном старешини који – ако није надлежан за покретање дисциплинског извиђаја – примљени извештај заједно са својим мишљењем доставља старешини надлежном за покретање дисциплинског извиђаја.

Члан 62.

Дисциплински извиђај против професионалног припадника Војске Србије, чим сазна да је дисциплински преступ учињен, покреће надлежни старешина на положају команданта батаљона, њему равном или вишем положају који је учиниоцу дисциплинског престапа претпостављени у време извршења дисциплинског престапа, при чему се као време извршења дисциплинског престапа сматра и време вршења унутрашње службе.

Надлежни старешина из става 1. овог члана покреће дисциплински извиђај наредбом против које није дозвољена жалба. Један примерак наредбе о покретању дисциплинског извиђаја доставља се лицу против кога је дисциплински извиђај покренут, а један примерак надлежном војном дисциплинском тужиоцу без одлагања, најкасније у року од три радна дана од дана њеног доношења.

По пријему наредбе о покретању дисциплинског извиђаја, надлежни војни дисциплински тужилац одлучује о томе да ли ће непосредно водити дисциплински извиђај и одмах, а најкасније у року од три радна дана од дана пријема наредбе о покретању дисциплинског извиђаја о својој одлуци обавештава доносиоца наредбе. Уколико надлежни војни дисциплински тужилац не води непосредно дисциплински извиђај започети дисциплински извиђај наставља се према одредбама чл. 61–75. овог правила.

Надлежни војни дисциплински тужилац, у случају да су у вези са извршењем дисциплинског преступа наступиле смртне последице или тешке телесне повреде или је настала знатна материјална штета, након пријема дисциплинске пријаве или потребних доказа од старешине из члана 73. став 4. овог правила, у обавези је да донесе наредбу и да непосредно води извиђајни поступак против професионалних припадника Војске Србије за које постоје основи сумње да су одговорни за последице.

Надлежни војни дисциплински тужилац у дисциплинском извиђају у обавези је да непосредно саслуша лице против кога је извиђај покренут и да, по потреби, предузима друге доказне радње, а команде, јединице односно установе у обавези су да поступају по налозима надлежног војног дисциплинског тужиоца.

Зависно од резултата спроведеног дисциплинског извиђаја који је непосредно водио, надлежни војни дисциплински тужилац самостално одлучује да ли ће поднети оптужни предлог или ће обуставити дисциплински извиђај. Уколико надлежни војни дисциплински тужилац, након спроведеног дисциплинског извиђаја нађе да је учињена дисциплинска грешка, обуставља дисциплински извиђај и списе предмета доставља надлежном старешини, ради расправљања дисциплинске одговорности учиниоца у смислу одредбе члана 73. став 2. овог правила.

Ако надлежни старешина из става 1. овог члана није покренуо дисциплински извиђај пре премештаја учиниоца дисциплинског преступа у другу команду, јединицу односно установу, извештај и потребне податке о извршеном дисциплинском преступу доставља претпостављеном старешини који је по премештају тог лица надлежан за покретање дисциплинског извиђаја.

Ако до премештаја учиниоца дисциплинског преступа у другу команду, јединицу односно установу дисциплински извиђај није окончан, надлежни старешина из става 1. овог члана, уколико не донесе одлуку да обустави дисциплински извиђај у обавези је да га најхитније заврши и списе предмета са својим предлогом достави надлежном војном дисциплинском тужиоцу.

Члан 63.

Дисциплински извиђај против војног лица, војног службеника и војног намештеника који је упућен на рад у Министарство одбране покреће руководиоца на положају начелника управе, њему равном или вишем положају.

Дисциплински извиђај против војног лица, војног службеника и војног намештеника који је на служби у војној јединици односно војној установи која је организационо и функционално везана за Министарство одбране покреће старешина на формацијској дужности у тој војној јединици односно војној установи чији је положај раван положају старешина у Војсци Србије из члана 62. став 1. овог правила.

Члан 64.

Дисциплински извиђај против војног лица које је упућено на рад у други државни орган или друго правно лице покреће старешина који је донео акт о упућивању учиниоца у други државни орган или правно лице.

Дисциплински извиђај против лица које је привремено упућено у мултинационалну операцију покреће начелник Центра за мировне операције.

Члан 65.

Наредба о покретању дисциплинског извиђаја садржи: име, презиме и чин учиниоца дисциплинског преступа, назив команде, јединице односно установе у којој је на служби, кратак опис учињеног дисциплинског преступа и његову правну квалификацију и околности из којих произилазе основи сумње.

Наредбом о покретању дисциплинског извиђаја одређује се лице које ће спровести дисциплински извиђај и рок до када дисциплински извиђај мора бити завршен.

Члан 66.

Када за све саизвршиоце односно друге саучеснике у дисциплинском преступу за покретање дисциплинског извиђаја није надлежан исти претпостављени старешина, дисциплински извиђај покреће први заједнички претпостављени старешина.

Члан 67.

За вођење дисциплинског извиђаја против војних лица одређује се официр истог или вишег чина и положаја од чина и положаја учиниоца дисциплинског преступа, а за вођење дисциплинског извиђаја против војног службеника и војног намештеника – официр или војни службеник на истом или вишем положају од учиниоца дисциплинског преступа.

Члан 68.

Лице које је одређено да води дисциплински извиђај саслушава учиниоца дисциплинског преступа, проверава његову одбрану, испитује сведоке и прикупља друге доказе ради утврђивања чињеничног стања и у ту сврху користи доказе који су већ прикупљени.

Члан 69.

Пре првог саслушања у извиђајном поступку, учинилац дисциплинског преступа мора бити поучен да има право: да се брани сам или уз стручну помоћ браниоца, да браниоца може сам изабрати из реда адвоката или професионалног припадника Војске Србије дипломираног правника са положеним правосудним испитом и да бранилац може присуствовати његовом саслушању, а мора бити упозорен да све што изјави може бити употребљено против њега као доказ. Уколико се учинилац дисциплинског преступа изјасни да жели да се брани уз стручну помоћ браниоца, мора се оставити рок од најмање 24 часа да ангажује браниоца. Ако у остављеном року учинилац дисциплинског преступа не ангажује браниоца сматра се да је одлучио да се брани сам.

Пре првог саслушања, поред поука и упозорења из става 1. овог члана, лице одређено за вођење дисциплинског извиђаја у обавези је да учиниоцу дисциплинског преступа саопшти шта му се ставља на терет решењем о покретању дисциплинског извиђаја и да га поучи да није у обавези да изнесе своју одбрану нити да одговара на постављена питања, након чега ће га позвати да изнесе своју одбрану, ако то жели.

Члан 70.

Пре испитивања сведока, лице одређено за вођење дисциплинског извиђаја опоменуће сведока да је у обавези да говори истину и да не сме ништа прећутати, након чега ће га упозорити да давање лажног исказа представља кривично дело.

Лице одређено за вођење дисциплинског извиђаја у обавези је да утврди да ли сведок улази у круг лица која су ослобођена од дужности сведочења (супру-

жник учиниоца дисциплинског преступа и лице са којим учинилац дисциплинског преступа живи у ванбрачној или другој трајној заједници, сродници учиниоца дисциплинског преступа по крви у правој линији, сродници у побочној линији до трећег степена закључно, сродници по тазбини до другог степена, усвојеник и усвојитељ), да та лица упозори да не морају сведочити и да упозорење и одговор унесу у записник.

Лице одређено за вођење дисциплинског извиђаја упозориће сведока да није у обавези да одговара на поједина питања ако је вероватно да би тиме изложио себе или лица из става 2. овог члана тешкој срамоти, знатној материјалној штети или кривичном гоњењу.

Члан 71.

Дисциплински извиђај може да траје најдуже 30 дана, рачунајући од дана када је покренут. Старешина који је покренуо дисциплински извиђај тај рок, из оправданих разлога, може продужити највише за још 15 дана, а преко тог рока дисциплински извиђај може се продужити за време које је потребно за његово спровођење, само по одобрењу претпостављеног старешине на положају команданта бригаде, њему равном или вишем положају и ако за то има оправданих разлога. У том случају, образложен предлог за продужење дисциплинског извиђаја саставља старешина који је покренуо дисциплински извиђај.

Члан 72.

По завршеном дисциплинском извиђају лице које је спровело дисциплински извиђај, списе дисциплинског предмета са својим извештајем и мишљењем доставља старешини који је покренуо дисциплински извиђај.

Члан 73.

На основу резултата дисциплинског извиђаја, а уз претходну сагласност надлежног војног дисциплинског тужиоца, старешина који је покренуо дисциплински извиђај наредбом обуставља извиђај ако утврди да нема дисциплинског преступа, да учинилац није одговоран за дисциплински преступ или да је учињена дисциплинска грешка.

Ако старешина из става 1. овог члана уз претходну сагласност надлежног војног дисциплинског тужиоца обустави дисциплински извиђај због тога што је утврдио да постоји дисциплинска грешка, у обавези је да дисциплинску одговорност расправи према прописима о расправљању одговорности за дисциплинске грешке.

Ако старешина из става 1. овог члана нађе да је учињен дисциплински преступ и да је учинилац за њега одговоран, а није надлежан за упућивање предлога за подношење оптужног предлога војном дисциплинском тужиоцу, списе предмета са својим предлогом доставља старешини надлежном за упућивање предлога.

За упућивање предлога за подношење оптужног предлога војном дисциплинском тужиоцу надлежан је старешина на положају команданта бригаде, њему равном или вишем положају.

Члан 74.

Ако је дисциплински преступ учињен истом радњом којом је извршено и кривично дело, старешина надлежан за покретање дисциплинског извиђаја одлучује о томе да ли посебни интереси службе захтевају да учинилац одговара и пред војним дисциплинским судом за дисциплински преступ.

Члан 75.

Изузетно од члана 62. овог правила, против учинилаца дисциплинских преступа дисциплинску пријаву непосредно подносе надлежном војном дисциплинском тужиоцу овлашћена службена лица.

Дисциплинска пријава из става 1. овог члана може бити непосредно поднета у случају да су у поступку прикупљања доказа прикупљени сви докази који оправдавају постојање основане сумње да је извршена тежа повреда војне дисциплине.

По пријему дисциплинске пријаве из става 1. овог члана, војни дисциплински тужилац може непосредно поднети оптужни предлог уколико је претходно испитао окривљеног према одредби члана 69. овог правила.

Уколико надлежни војни дисциплински тужилац нађе да дисциплинска пријава и достављени докази не садрже неопходне податке за подношење оптужног предлога у смислу одредбе става 3. овог члана, може доставити дисциплинску пријаву надлежном старешини ради спровођења дисциплинског извиђаја према одредбама чл. 61–74. овог правила.

4. Рад војних дисциплинских судова

Члан 76.

Пошто прими оптужни предлог и проучи предмет, председник првостепеног војног дисциплинског суда наређује да се оптужни предлог достави окривљеном и његовом браниоцу (ако га је ангажовао у току извиђајног поступка) и наредбом одређује дан, час и место одржавања главног претреса, као и састав већа.

Члан 77.

Позив за главни претрес са оптужним предлогом доставља се окривљеном, тако да између дана достављања позива и дана главног претреса остане довољно времена за припремање одбране, а најмање осам дана.

Члан 78.

По пријему оптужног предлога, окривљени може предложити војном дисциплинском суду нове доказе и доставити писмену одбрану.

Члан 79.

Ако је окривљени ангажовао браниоца у обавези је да о томе обавести војни дисциплински суд.

Члан 80.

Ако окривљени не дође на главни претрес, а уредно је позван војни дисциплински суд може одлучити да се претрес одржи у његовој одсутности, под условом да је пре тога био саслушан и да његово присуство није неопходно.

Војни дисциплински суд, на предлог војног дисциплинског тужиоца, може одлучити да се главни претрес одржи у одсутности окривљеног, иако пре тога није био саслушан, само ако се окривљени налази у бекству. У том случају, војни дисциплински суд окривљеном одређује браниоца по службеној дужности.

Члан 81.

Првостепени војни дисциплински судови суде у већима од три члана, чији се састав одређује у смислу члана 47. овог правила.

Главни претрес пред првостепеним војним дисциплинским судом, осим дела главног претреса који се односи на већање и гласање, води се према одредбама Законика о кривичном поступку којима је уређен скраћени поступак.

Главним претресом руководи председник војног дисциплинског суда као председник већа. Председник војног дисциплинског суда може наредити или одобрити секретару војног дисциплинског суда да обавља одређене радње у руковођењу главним претресом, осим доношења одлука.

Записник о главном претресу потписују председник већа, секретар и записничар.

Члан 82.

Након одржаног главног претреса, војни дисциплински суд доноси пресуду којом се окривљени оглашава кривим за учињени дисциплински преступ, ослобађа од оптужбе или се оптужба одбија.

У случају доношења пресуде којом се окривљени оглашава кривим за учињени дисциплински преступ, војни дисциплински суд изриче једну од дисциплинских казни прописаних чланом 152. став 2. или чланом 153. став 2. Закона.

За дисциплински преступ, војни дисциплински суд може изрећи и дисциплинску меру, на начин и под условима прописаним чланом 157. Закона.

Уз одлуку о кривици и дисциплинској казни за окривљеног, војни дисциплински суд, на начин и под условима прописаним чланом 175. Закона, може изрећи и мере удаљења од функционалне дужности прописане чланом 180. Закона.

Војни дисциплински суд може одлучити о накнади штете извршене кршењем војне дисциплине, уколико располаже подацима о постојању штете, висини штете, околностима под којима је штета настала и одговорности за штету.

Војни дисциплински суд може решењем обуставити дисциплински поступак на начин и под условима прописаним одредбама Законика о кривичном поступку.

Члан 83.

Пресуда се мора изградити у року од 15 дана од дана њеног објављивања. Пресуду потписују председник већа и секретар.

По један примерак пресуде доставља се војном дисциплинском тужиоцу, окривљеном и његовом браниоцу.

Члан 84.

Против одлуке првостепеног војног дисциплинског суда, окривљени, његов бранилац и војни дисциплински тужилац могу изјавити жалбу. Жалба се подноси војном дисциплинском суду који је изрекао првостепену пресуду, у року од осам дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Окривљени и војни дисциплински тужилац могу се одрећи права на жалбу одмах по објављивању пресуде. Ако су се окривљени и војни дисциплински тужилац одрекли права на жалбу, писмено израђена пресуда не мора да садржи образложење.

Окривљени се не може одрећи права на жалбу против пресуде којом му је изречена дисциплинска казна губитак службе или губитак чина.

До доношења одлуке другостепеног суда, окривљени може одустати од већ изјављене жалбе, а може одустати и од жалбе коју је поднео његов бранилац.

Члан 85.

Решења која се доносе ради покретања и спровођења поступка могу се побијати само у жалби против пресуде.

Члан 86.

О жалбама против одлука првостепених војних дисциплинских судова, одлуку доноси Виши војни дисциплински суд на седници већа или на претресу.

О седници већа обавештава се Виши војни дисциплински тужилац, као и окривљени и његов бранилац, ако су то затражили до истека рока за жалбу.

На претрес пред другостепеним судом позивају се: окривљени, њихови браниоци, Виши војни дисциплински тужилац, оштећени, његов пуномоћник, као и сведоци, вештаци и стручни саветници за које суд одлучи да се непосредно испитају.

5. Трошкови дисциплинског поступка

Члан 87.

О трошковима дисциплинског поступка, суд одлучује пресудом.

Изузетно, ако у време доношења пресуде недостају подаци о висини трошкова, о трошковима се може одлучити и посебним решењем, када се ти подаци прибаве.

Суд може окривљеног делимично или у целости ослободити обавезе да надокнади трошкове поступка, ако је утврдио да је окривљени учинио дисциплински преступ мањег значаја, а до тада је био доброг владања и ако би плаћањем тих трошкова била доведена у питање егзистенција окривљеног или лица која је он у обавези да издржава.

Након доношења пресуде којом се окривљени ослобађа од оптужбе или којом се оптужба одбија, као и након доношења решења којим се поступак обуставља, трошкови поступка падају на терет буџетских средстава.

У трошкове поступка не урачунавају се накнаде које окривљеном припадају у складу са прописима којима се уређује накнада путних и других трошкова и других примања у Војсци Србије.

Против решења из става 2. овог члана може се изјавити жалба Вишем војном дисциплинском суду, у року од три дана од дана пријема решења.

Члан 88.

Трошковима дисциплинског поступка пред војним дисциплинским судовима сматрају се трошкови који се исплаћују сведоцима, вештацима, тумачима и другим лицима која по позиву или на основу одлуке суда који води поступак учествују у дисциплинском поступку (у даљем тексту: учесници у поступку), награде вештацима, тумачима и другим лицима који по закону имају право на награду и други трошкови дисциплинског поступка пред војним дисциплинским судовима.

Трошкови учесницима у поступку обухватају путне трошкове, трошкове за исхрану и преноћиште, накнаду за изгубљену плату односно зараду, трошкове у вези са дисциплинским извиђајем односно реконструкцијом и награде вештацима и тумачима у складу са Закоником о кривичном поступку.

Трошкови из става 1. овог члана исплаћују се у складу са прописима којима се уређује накнада путних и других трошкова и других примања у Војсци Србије.

Члан 89.

Трошкови за исхрану и преноћиште припадају учесницима у поступку ако се поступак води ван њиховог пребивалишта.

Члан 90.

Трошкови учесницима у поступку чије је присуство на увиђају односно реконструкцији обавезно или неопходно исплаћују се из средстава суда који води дисциплински поступак, а наплаћују се касније од лица која су у обавези да их надокнаде по одредбама Законика о кривичном поступку.

Члан 91.

Вештаци и тумачи имају право на накнаду трошкова вештачења односно тумачења који обухватају издатке за утрошени материјал и друге стварне издатке који су настали у вези са вештачењем односно тумачењем.

Вештацима припада награда за давање налаза и мишљења.

Висину награде војни дисциплински суд одређује у складу са Закоником о кривичном поступку, узимајући у обзир обим и сложеност предмета у којем се

врши вештачење, с тим што се висина награде одређује у процентуалном износу од 50% од висине награде прописане општим прописима о накнади трошкова у судским поступцима.

Ако је вештачење поверено установи, награда за извршено вештачење припада тој установи.

Члан 92.

За усмено превођење, тумачима припада награда према слободној процени војног дисциплинског суда, у складу са чланом 261. Законика о кривичном поступку.

Одредба става 1. овог члана односи се и на одређивање награде тумачима преко којих се врши саслушање глувонемих, глувих или других лица која се саслушавају уз помоћ тумача.

Члан 93.

Адвокатима и другим учесницима у поступку који имају право на награду према тарифи и накнади трошкова адвокатима, награда се одређује у процентуалном износу од 50% од награде која би тим лицима припадала према адвокатској тарифи, изузимајући трошкове који се исплаћују у складу са прописима којима се уређује накнада путних и других трошкова и других примања у Војсци Србије.

Члан 94.

Паушални износ трошкова одређује се према трајању и сложености дисциплинског поступка и имовном стању лица обавезног да плати овај износ.

Члан 95.

На основу позива или другог акта војног дисциплинског суда који води дисциплински поступак, учеснику у поступку команда, јединица односно установа у којој је на служби доноси наређење за службено путовање у складу са прописима којима се уређује накнада путних и других трошкова и других примања у Војсци Србије.

Трошкове лицима која у дисциплинским поступцима учествују на основу наређења из става 1. овог члана исплаћују команде, јединице односно установе у којима су лица на служби, а у случају да трошкови нису исплаћени у командама, јединицама односно установама у којима су лица на служби исплаћују се из средстава војног дисциплинског суда пред којим се поступак води.

Трошкови учешћа у дисциплинским поступцима лицима ван Министарства одбране и Војске Србије исплаћују се из средстава војног дисциплинског суда који води поступак.

Члан 96.

Сви трошкови исплаћени унапред уносе се у посебан попис трошкова који се прилаже спису.

Члан 97.

Судији поротнику војног дисциплинског суда припада накнада трошкова за превоз, исхрану, смештај и друге трошкове настале због вршења дужности, о чему одлучује председник већа војног дисциплинског суда који поступа у дисциплинском поступку.

Накнада трошкова из става 1. овог члана врши се у складу са прописима којима се уређује накнада путних и других трошкова и других примања у Војсци Србије.

Судији поротнику војног дисциплинског суда за дан када је вршио судијску дужност припада награда у висини накнаде трошкова за рад на терену утврђене у складу са прописима којима се уређује накнада путних и других трошкова и других примања у Војсци Србије.

Награда из става 3. овог члана исплаћује се судијама поротницима на текући рачун на крају сваког месеца на основу наредбе војног дисциплинског суда и извршеном обрачуну.

6. Извршење одлука донетих у поступку пред војним дисциплинским судовима

Члан 98.

Казне за дисциплинске преступе изречене правноснажном пресудом војног дисциплинског суда извршавају се тек када надлежни старешина донесе наредбу о извршењу казне.

Надлежни за доношење наредбе из става 1. овог члана су:

1) председник Републике – за извршење дисциплинске казне губитак чина и губитак службе изречених официрима чина генерала;

2) министар одбране – за извршење дисциплинских казни губитак чина и губитак службе изречених официрима, подофицирима и професионалним војницима који су упућени на службу у Министарство одбране и војне јединице односно војне установе које су организационо и функционално везане за Министарство одбране;

3) начелник Генералштаба Војске Србије – за извршење дисциплинских казни губитак чина и губитак службе изречених официрима, подофицирима и професионалним војницима на служби у Војсци Србије;

4) старешина који је доставио предлог за подношење оптужног предлога – за извршење дисциплинских казни смањења месечне плате, смењивања са дужности уз постављање на непосредно нижи положај, смењивања са командне односно руководеће дужности уз забрану постављања на такву дужност, забране унапређења у виши чин, забрана удаљења из посебних просторија у војном објекту или напредовања на виши положај и враћања у претходни чин;

5) старешина надлежан за постављење – за извршење дисциплинских казни изречених војним службеницима и војним намештеницима.

Првостепени војни дисциплински суд је у обавези да надлежном старешини из става 2. овог члана достави списе предмета ради доношења наредбе о извршењу дисциплинске казне изречене извршном пресудом војног дисциплинског суда, најкасније у року од 30 дана од дана извршности пресуде. Ако за доношење наредбе није надлежан старешина који је доставио предлог за подношење оптужног предлога, уз списе предмета доставља се и мишљење тог старешине.

Члан 99.

Извршну пресуду и наредбу о извршењу казне првостепени војни дисциплински суд доставља:

1) осуђеном;

2) војном дисциплинском тужиоцу при првостепеном војном дисциплинском суду;

3) команди, јединици односно установи чији се старешина стара о извршењу дисциплинске казне;

4) надлежном персоналном органу ради евиденције дисциплинске казне.

Члан 100.

О извршењу дисциплинске казне смањење плате и одлуке о трошковима дисциплинског поступка стара се старешина који је наредбодавац за исплату при надлежности осуђеног.

Дисциплинска казна смањење плате извршава се на примањима која припадају осуђеном професионалном војном лицу по основу плате према чину и положају односно осуђеном војном службенику и војном намештенику по основу плате према утврђеном броју бодова, на дан извршења пресуде којом је казна изречена. Са извршењем дисциплинске казне смањење плате започиње се првог наредног месеца по доношењу наредбе о извршењу правноснажно изречене дисциплинске казне.

Члан 101.

О извршењу дисциплинских казни смењивање са дужности уз постављање на непосредно нижи положај и смењивање са командне односно руководеће дужности уз забрану постављања на такву дужност стара се старешина који је донео акт о постављању на дужност старешине коме су такве дисциплинске казне изречене.

Члан 102.

О извршењу дисциплинских казни забрана унапређења у виши чин или напредовања на виши положај и враћања у претходни чин стара се старешина надлежан за подношење предлога за унапређење.

Члан 103.

О извршењу дисциплинске казне забрана удаљења из посебних просторија у војном објекту стара се претпостављени старешина на положају команданта бригаде, њему равном или вишем положају.

Члан 104.

О извршењу дисциплинских казни губитак службе и губитак чина стара се претпостављени старешина на положају команданта бригаде, њему равном или вишем положају.

Дисциплинске казне губитак службе и губитак чина извршавају се доношењем акта о престанку службе у смислу члана 117. став 4. Закона.

Члан 105.

О извршењу дисциплинске казне смањење плате изречене војном службенику односно војном намештенику стара се старешина из члана 100. став 1. овог правила. Ова дисциплинска казна извршава се према члану 100. став 2. овог правила.

О извршењу осталих дисциплинских казни изречених војним службеницима односно војним намештеницима, у складу са чланом 153. став 2. тачка 2)–5) Закона стара се старешина надлежан за постављење осуђеног лица.

Војни службеници којима је изречена дисциплинска казна из члана 153. став 2. тачка 4) Закона распооређују се на другу дужност у Војсци Србије, у складу са њиховом стручном спремом и потребама Војске Србије.

Дисциплинска казна губитак службе изречена војном службенику односно војном намештенику извршава се доношењем решења о престанку службе.

Члан 106.

Дисциплинске мере изречене у надлежности војних дисциплинских судова на основу члана 157. Закона извршавају се на начин и у поступку прописаном за извршење дисциплинских мера изречених за дисциплинске грешке.

7. Евидентирање и брисање дисциплинских казни и дисциплинских мера изречених за дисциплинске преступе

Члан 107.

Дисциплинска казна изречена правноснажном пресудом евидентира се у досијеу персоналних података осуђеног. Ова казна евидентира се у свим командама, јединицама односно установама код којих се води досијеу персоналних података осуђеног.

Члан 108.

Лицу које је кажњено за дисциплински преступ, осим дисциплинским казнама из члана 152. став 2. тачка 6) и 7) и члана 153. став 2. тачка 5) Закона, које у року од две године од дана издржане или застареле казне не учини никакву дисциплинску повреду и лицу коме је дисциплинска казна опроштена брише се казна из евиденције и сматра се да није кажњено.

Брисање дисциплинске казне врши се по службеној дужности доношењем решења у надлежности старешине који се према одредбама овог правила стара о извршењу изречених дисциплинских казни. Подаци о брисању дисциплинске казне уносе се у досијеу персоналних података осуђеног.

Брисање дисциплинске мере изречене на основу члана 157. Закона врши се у поступку и на начин прописан за брисање дисциплинских мера изречених за дисциплинске грешке доношењем решења о брисању дисциплинске мере у надлежности старешине у чијој се команди, јединици односно установи осуђени налази на служби у моменту испуњења услова за брисање дисциплинске мере.

Брисањем дисциплинских санкција из ст. 1. и 3. овог члана не дира се у последице које су те санкције изазвале до дана испуњења услова за брисање.

8. Поступак за смањење, ублажење или опроштај дисциплинских казни и дисциплинских мера изречених у надлежности војних дисциплинских судова

Члан 109.

Поступак за смањење, ублажење или опроштај дисциплинске казне може се покренути по молби осуђеног, његовог супружника и браниоца осуђеног, као и на предлог надлежног лица из члана 168. Закона.

Члан 110.

Молба за смањење, ублажење или опроштај дисциплинске казне подноси се војном дисциплинском суду који је судио у првом степену.

Молба се може поново поднети када протекне једна година од дана доношења одлуке по раније поднетој молби за смањење, ублажење или опроштај казне.

Војни дисциплински суд, када прибави податке о осуђеном (нарочито податке о његовом владању после изречене казне) и мишљење старешине надлежног за упућивање предлога војном дисциплинском тужиоцу за подношење оптужног предлога, молбу са предлогом доставља надлежном старешини из члана 168. Закона на даљи поступак и надлежност.

Надлежно лице из члана 168. Закона достављене списе са својим предлогом доставља председнику Републике ради доношења одлуке по поднетој молби.

Члан 111.

Подношење предлога надлежног лица из члана 168. Закона за смањење, ублажење или опроштај казне осуђеног може иницирати и претпостављени старешина осуђеног на положају командира чете, њему равном или вишем положају. Акт са иницијативом за подношење предлога за смањење, ублажење или опроштај дисциплинске казне доставља се редовним путем старешини који је упутио предлог војном дисциплинском тужиоцу за подношење оптужног предлога. Уз овај акт достављају се и подаци о осуђеном, а нарочито о његовом владању после изречене казне.

Сваки старешина претпостављени старешини који је поднео акт са иницијативом за подношење предлога за смањење, ублажење или опроштај дисциплинске казне може обуставити поступак ако сматра да то није оправдано.

Старешина надлежан за упућивање предлога војном дисциплинском тужиоцу за подношење оптужног предлога, изузев надлежних лица из члана 168. Закона, акт којим је иницирано смањење, ублажење или опроштај дисциплинске казне са својим мишљењем доставља војном дисциплинском суду који је судио у првом степену.

Војни дисциплински суд акт којим је иницирано смањење, ублажење или опроштај дисциплинске казне са прикупљеним подацима о осуђеном, мишљењем старешине из става 3. овог члана и списима дисциплинског предмета доставља надлежном лицу из члана 168. Закона.

Надлежно лице из члана 168. Закона свој предлог са свим списима дисциплинског предмета доставља на одлучивање председнику Републике, уколико не донесе одлуку о обустављању поступка у смислу става 2. овог члана.

Члан 112.

Одлуку по молби или предлогу за смањење, ублажење или опроштај дисциплинске казне доноси председник Републике, на основу овлашћења из члана 168. Закона.

Члан 113.

Одредбе овог правила које се односе на смањење, ублажење или опроштај дисциплинских казни аналогно се примењују и на смањење, ублажење или опроштај дисциплинских мера изречених у надлежности војних дисциплинских судова.

9. Управа и надзор

Члан 114.

Пословима управе војним дисциплинским органима сматрају се руковођење и управљање тим органима и поједини послови и овлашћења у вези са организацијом рада, кадровским, финансијским, материјалним и административним пословањем, којим се обезбеђују услови за правилан рад и пословање војних дисциплинских органа, а нарочито:

- 1) организовање унутрашњег пословања војних дисциплинских судова и војних дисциплинских тужилаца;
- 2) обезбеђивање спровођења закона и других послова са организацијом и радом војних дисциплинских судова и војних дисциплинских тужилаца;
- 3) обезбеђивање организационих, кадровских, материјалних и других услова за рад војних дисциплинских судова и војних дисциплинских тужилаца;
- 4) вођење евиденције и статистике;
- 5) послови позивања и распоређивања судија протника војних дисциплинских судова;
- 6) послови у вези са сталним судским тумачима и вештацима;
- 7) послови извршења дисциплинских казни;
- 8) материјално и финансијско пословање војних дисциплинских судова и војних дисциплинских тужилаца;
- 9) послови надзора над обављањем послова судске и тужилачке управе у војним дисциплинским органима;

10) послови у вези са представкама и предлозима странака који се односе на рад војних дисциплинских судова и војних дисциплинских тужилаца.

Члан 115.

Послове из члана 114. овог правила за Виши војни дисциплински суд и Вишег војног дисциплинског тужиоца врши Министарство одбране преко Секретаријата, а за првостепене војне дисциплинске судове и тужиоца – Генералштаб Војске Србије, осим послова из тач. 1), 5), 6) и 10) које врши председник војног дисциплинског суда и војни дисциплински тужилац у складу са пословником о раду.

Члан 116.

Сваки војни дисциплински суд и војни дисциплински тужилац има свој печат који садржи назив и седиште војног дисциплинског органа и грб Републике Србије.

Назив и седиште војног дисциплинског органа исписани су на српском језику, ћириличким писмом.

Члан 117.

Председници првостепених војних дисциплинских судова за свој рад у суду дисциплински одговарају начелнику Генералштаба Војске Србије.

Председник Вишег војног дисциплинског суда за свој рад у суду дисциплински одговара министру одбране.

Секретари војних дисциплинских судова за свој рад у суду дисциплински одговарају председницима војних дисциплинских судова у којима су постављени.

Судије поротници за лакше повреде војне дисциплине почињене у свом раду у суду дисциплински одговарају председнику суда у који су именовани за судије поротнике.

Члан 118.

Војни дисциплински тужиоци при првостепеним војним дисциплинским судовима за свој рад дисциплински одговарају начелнику Генералштаба Војске Србије.

Виши војни дисциплински тужилац за свој рад дисциплински одговара министру одбране.

Заменици војних дисциплинских тужилаца за свој рад у дисциплинским поступцима дисциплински одговарају војним дисциплинским тужиоцима.

Члан 119.

Списи дисциплинских предмета чувају се у војним дисциплинским судовима три године, рачунајући од истека године у којој је пресуда постала правноснажна.

После рока из става 1. овог правила, списи предмета одлажу се у архиву и чувају десет година, осим списка дисциплинских предмета у којима је правноснажном пресудом изречена дисциплинска казна губитак чина или губитак службе који се чувају трајно.

Списи предмета војних дисциплинских тужилаца чувају се код војних дисциплинских тужилаца и у архиву, у роковима из ст. 1. и 2. овог члана.

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 120.

Нерасправљене дисциплинске грешке и нерасправљени дисциплински преступи учињени пре дана ступања на снагу овог правила расправиће се према одредбама овог правила.

Члан 121.

Овлашћује се начелник Генералштаба Војске Србије да донесе упутство о примени одредаба овог правила и упутство о контроли и вођењу евиденције и статистике о дисциплинским мерама и дисциплинским казнама изреченим професионалним припадницима Војске Србије.

Члан 122.

Даном ступања на снагу овог правила престаје да важи Правило о војној дисциплини („Службени војни лист“, бр. 22/08, 14/10, 14/11 и 88/15 – УС).

Члан 123.

Ово правило ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном војном листу“.

ВК ПРС број 2-2 од 19. априла 2016. године

Председник Републике
Томислав Николић, с. р.

САДРЖАЈ

	Страна
94. Правило о војној дисциплини	129

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
„Службени војни лист“, 11000 Београд, Бирчанинова 5
Главни и одговорни уредник Нада Сибинчић, проф.
Телефони: 011/3201–979 (23–979) и 011/3203–369 (32–369)
Телефон/факс: 011/3000–200
Штампа: Војна штампарија „Београд“, Београд, Ресавска 40б

